

Прус Н. О.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Зінченко О. А.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Лембік С. О.

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

РОЛЬ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Стаття присвячена дослідженню ролі міжкультурної комунікації у формуванні професійної мовної компетентності майбутніх фахівців, зокрема філологів, перекладачів і педагогів. Методи дослідження охоплювали аналіз наукової літератури та методологічний підхід, який поєднує теоретичний аналіз і практичні рекомендації. У статті розкрито основні теоретичні аспекти міжкультурної комунікації, що охоплюють взаємодію лінгвістичних, соціокультурних та психологічних компонентів. Визначено вплив інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій, соціокультурних тренінгів і спеціалізованих курсів на розвиток професійної мовної компетентності. З'ясовано, що формування цієї компетентності залежить від поєднання мовних знань із розумінням культурних норм і комунікативних стратегій. Установлено основні труднощі міжкультурної взаємодії: мовні бар'єри, незнання культурного контексту, упередження та стереотипи. Запропоновано інтегровані підходи до подолання цих проблем, зокрема через соціокультурні тренінги, використання реальних кейсів та сучасних технологій, які моделюють міжкультурне середовище. Розроблено рекомендації щодо вдосконалення освітніх програм, спрямованих на комплексну інтеграцію інформаційно-комунікаційних технологій, розвиток емпатії та толерантності, а також створення курсів, орієнтованих на професійний дискурс. Зроблено висновок, що міжкультурна комунікація є ключовим елементом формування професійної мовної компетентності, яка забезпечує конкурентоспроможність фахівців у глобалізованому середовищі. Подальші дослідження передбачають удосконалення інтерактивних методик навчання, таких як використання віртуальних середовищ та аналіз реальних кейсів міжкультурної комунікації, для більш ефективної адаптації здобувачів до глобального професійного середовища.

Ключові слова: міжкультурна комунікація, професійна мовна компетентність, інформаційно-комунікаційні технології, соціокультурні тренінги, спеціалізовані курси, освітні програми, культурна адаптація.

Постановка проблеми. У сучасному глобалізованому світі міжкультурна комунікація стала невіддільною частиною професійної діяльності фахівців різних сфер. Особливо важливою вона є для майбутніх філологів, перекладачів, педагогів та інших спеціалістів, чия діяльність безпосередньо пов'язана із взаємодією між представниками різних культур. Ефективна міжкультурна комунікація вимагає високого рівня професійної мовної компетентності, яка охоплює знання мовних норм, володіння лексичними та граматичними структурами, а також розуміння культурних особливостей комунікативного процесу.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю підготовки фахівців, здатних адапту-

ватися до умов міжкультурного середовища та ефективно комунікувати в професійному контексті. Вивчення ролі міжкультурної комунікації у формуванні професійної мовної компетентності стає все більш важливим у контексті інтеграції України до міжнародного освітнього та професійного простору. Це питання у фокусі досліджень як вітчизняних, так і закордонних науковців, зокрема, увага приділяється лінгвокультурній компетентності здобувачів освіти мовних спеціальностей [2, с. 705–706], впливу комунікативних бар'єрів у міжкультурній взаємодії [4, с. 435–436], а також концептуальним засадам формування мовної особистості майбутніх філологів [3, с. 35].

Таким чином, дослідження ролі міжкультурної комунікації у формуванні професійної мовної компетентності є актуальним як з наукового, так і з практичного поглядів. Результати цього дослідження сприятимуть розробці нових підходів до підготовки фахівців, здатних ефективно функціонувати в міжкультурному середовищі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження ролі міжкультурної комунікації у формуванні професійної мовної компетентності охоплює низку наукових праць, що зосереджені на теоретичних і практичних аспектах цієї проблеми. І.Боднар [2] досліджує застосування інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) у навчанні, підкреслюючи, що ці технології сприяють розвитку мовних і міжкультурних навичок. М.Конєва [6] доповнює дослідження І.Боднар [2], акцентуючи на формуванні лінгвістичної компетентності майбутніх учителів іноземної мови як важливого елемента професійної підготовки.

Аналіз комунікативних бар'єрів є центральною темою роботи О.Каніболоцької [4], яка вказує на необхідність урахування цих бар'єрів у професійній підготовці здобувачів вищої освіти. Автор наголошує, що розробка ефективних методик подолання таких труднощів є важливим аспектом професійної освіти. Ю.Ніколаєнко [8] розглядає розвиток соціокультурної компетентності майбутніх перекладачів як засіб подолання культурних відмінностей у спілкуванні.

Концептуальні засади формування мовної особистості майбутніх філологів розкрито в роботах І.Кабаченка та Ю.Артеменка [3]. Вони акцентують на необхідності інтеграції міжкультурних елементів в освітній процес, що сприяє формуванню вторинної мовної особистості. Ю.Сафарян і Л.Жарікова [11] доповнюють ці дослідження, указуючи на значення соціокультурного контексту для формування мовної особистості.

Професійно орієнтовані завдання посідають важливе місце в навчанні мов. К.Ковальова та О.Баласанян [5] зазначають, що такі завдання сприяють не лише засвоєнню мови, а й розумінню соціокультурних особливостей. М.Подольак [9] розглядає професійну комунікативну компетентність у контексті міжкультурного дискурсу, наголошуючи на її значенні для ефективного професійного спілкування.

Інноваційні технології є ще одним важливим напрямом досліджень. В.Гурська [14] акцентує на використанні віртуальної реальності для покращення мовних навичок. Ці технології дають можливість створювати симульоване мовне сере-

довище, що підвищує рівень міжкультурної комунікації. С.Дворянчикова та співавтори [13] також розглядають роль технологій у викладанні англійської мови для майбутніх перекладачів.

Варто відзначити дослідження Л.Фоміна та О.Калініченко [12], які підкреслюють важливість урахування професійних завдань у процесі розвитку мовленнєвої компетентності, зокрема, з урахуванням специфіки української мови. Їхні висновки є важливими для адаптації освітніх програм, орієнтованих на міжкультурну комунікацію. В.Гурська [15] акцентує на значущості віртуальних середовищ для покращення комунікативних навичок і розвитку міжкультурної компетентності здобувачів вищої освіти, особливо завдяки інтерактивним елементам, що сприяють ефективності навчання.

Розвиток комунікативної компетентності в професійному контексті розкрито в роботах О.Коваленко зі співавторами [16], які досліджують підготовку майбутніх гідів до міжкультурної взаємодії. Аналогічно О.Кирпиченко зі співавторами [17] аналізують методики, спрямовані на розвиток професійного дискурсу в закладах вищої освіти.

Творчі підходи до формування мовних навичок також знаходять місце в дослідженнях. О.Верховцова та О.Куценко [18] пропонують використання віршів як інструменту для розвитку мовної компетентності, підкреслюючи їхню роль у збагаченні культурного розуміння.

Таким чином, аналіз джерел свідчить про широкий спектр досліджень у сфері міжкультурної комунікації. Попри значний прогрес, деякі аспекти, як-от інтеграція сучасних технологій і подолання комунікативних бар'єрів, залишаються недостатньо вивченими, що визначає перспективність подальших наукових розвідок.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження ролі міжкультурної комунікації у формуванні професійної мовної компетентності, а також визначення ефективних підходів до підготовки фахівців, здатних адаптуватися до умов міжкультурного середовища. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

1. Проаналізувати основні теоретичні аспекти міжкультурної комунікації та їхній вплив на формування професійної мовної компетентності.
2. Визначити основні труднощі, які виникають у процесі міжкультурної взаємодії, та запропонувати шляхи їхнього подолання.
3. Розробити рекомендації щодо вдосконалення освітніх програм для підготовки спеціалістів, орієнтованих на ефективну міжкультурну комунікацію.

Рис. 1. Основні аспекти міжкультурної комунікації, що впливають на формування професійної мовної компетентності

Джерело: сформовано авторами на основі даних [5; 7; 8; 10]

Виклад основного матеріалу. Міжкультурна комунікація є комплексним явищем, яке охоплює процеси передачі інформації між представниками різних культур. Вона не лише передбачає знання мовних структур, але й розуміння культурних норм, традицій та соціальних контекстів. Формування лінгвокультурної компетентності значно залежить від інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес. Ці технології сприяють моделюванню міжкультурного середовища, у якому здобувачі вищої освіти можуть практикувати комунікативні навички.

Теоретичні аспекти міжкультурної комунікації також пов'язані з подоланням так званих «комунікативних бар'єрів» [4, с. 435]. Основними їхніми причинами є культурні стереотипи, незнання соціокультурного контексту та мовні труднощі. Вивчення цих аспектів сприяє розробці ефективних підходів до навчання, орієнтованих на формування професійної мовної компетентності. Значний вплив на її формування має соціокультурний аспект міжкультурної комунікації, яка дає змогу здобувачам вищої освіти ефективно адаптуватися до різних культурних середовищ й уникати комунікативних непорозумінь. Сучасні науковці виділяють три основні аспекти міжкультурної комунікації, що впливають на формування професійної мовної компетентності (рис. 1.)

Для оцінки ефективності різних методик формування професійної мовної компетентності проведено аналіз їхнього впливу на освітній процес. Зокрема, враховано використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, спеціалізованих курсів, соціокультурних тренінгів та вірту-

альних середовищ. Дані, представлені в табл. 1, відображають основні результати застосування цих підходів. Це дає можливість зробити висновки щодо найбільш ефективних методів для підготовки фахівців у міжкультурному середовищі.

Таблиця 1

Вплив різних методик на формування професійної мовної компетентності

Метод навчання	Результат
Інтеграція ІКТ	Підвищення ефективності навчання
Спеціалізовані курси	Підвищення комунікативної компетентності в здобувачів вищої освіти
Соціокультурні тренінги	Покращення розуміння культурних норм у здобувачів освіти
Віртуальні середовища	Підвищення мовної компетентності

Джерело: сформовано авторами на основі даних [2; 8; 15; 17]

Формування професійної мовної компетентності неможливе без урахування особливостей міжкультурної комунікації. Наприклад, згідно з дослідженням [17, с. 23], упровадження спеціалізованих курсів професійного дискурсу дало можливість збільшити кількість здобувачів вищої освіти з рівнем володіння англійською мовою «upper intermediate» та «advanced» на 36 % та 13 % відповідно у двох експериментальних групах. До дослідження було залучено дві групи студентів, які вивчали англійську мову як інструмент професійного дискурсу. До експерименту рівень володіння англійською мовою на рівнях «upper

intermediate» та «advanced» у групі «Accounting & Auditing» становив 52 %. Після проходження експериментальної програми цей показник зріс до 88 %, що демонструє приріст у 36 %. У групі «Finance & Credit» до експерименту 70 % здобувачів вищої освіти демонстрували рівень володіння мовою «upper intermediate» і «advanced». Після завершення експерименту цей показник підвищився до 83%, що відповідає приросту в 13 %. Проведене дослідження демонструє результати підвищення рівня професійної мовної компетентності здобувачів вищої освіти після впровадження експериментальної програми та ці дані свідчать про ефективність експериментальної методики у формуванні їхньої професійної мовної компетентності.

Міжкультурна комунікація є важливим чинником формування професійної мовної компетентності. Вона сприяє розвитку комунікативних навичок, необхідних для успішної взаємодії в професійному середовищі. Використання сучасних технологій, соціокультурних тренінгів і спеціалізованих курсів дає змогу значно підвищити рівень підготовки здобувачів вищої освіти до роботи в міжкультурному контексті.

Інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій є визначальним елементом освітнього процесу. Використання мультимедійних платформ забезпечує можливість моделювання реальних міжкультурних ситуацій, що сприяє засвоєнню мови та розвитку практичних навичок спілкування. Соціокультурна адаптація також відіграє важливу роль у підготовці фахівців. Проведення тренінгів, спрямованих на розвиток толерантності, емпатії та навичок ефективної взаємодії, дає змогу здобувачам освіти краще адаптуватися до різноманіття культурних середовищ. Розробка спеціалізованих курсів, зосереджених на формуванні професійного дискурсу, є ще одним важливим підходом. Ці курси дають можливість здобувачам вищої освіти на практиці вдосконалювати

свої знання мови та вміння застосовувати їх у професійній діяльності.

Реалізація цих підходів сприятиме підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних працювати в умовах глобального міжкультурного середовища. Завдяки цьому вони зможуть ефективно спілкуватися з представниками різних культур, що є важливим фактором їхнього професійного успіху.

Міжкультурна комунікація є складним процесом, що супроводжується низкою труднощів. Вони охоплюють мовні, соціокультурні бар'єри та проблеми, пов'язані з культурними стереотипами. Проведений аналіз за результатами дослідження представлено в табл. 2, яка ілюструє основні аспекти, джерела проблем та їхній вплив на якість міжкультурних комунікацій.

Труднощі міжкультурної взаємодії мають багатовимірний характер. Основними викликами залишаються мовні бар'єри, у тому числі проблеми з професійною лексикою та граматичними структурами, а також соціокультурні аспекти, такі як невербальна поведінка й традиції. Культурні стереотипи, особливо узагальнені уявлення про інші культури та упередження, суттєво ускладнюють ефективну комунікацію. Ці результати підтверджують необхідність упровадження інтегрованих стратегій для подолання зазначених бар'єрів, таких як використання сучасних технологій, соціокультурні тренінги та спеціалізовані освітні програми. Розробка рекомендацій щодо вдосконалення освітніх програм для підготовки спеціалістів, орієнтованих на ефективну міжкультурну комунікацію, є важливим завданням сучасної освіти. У процесі аналізу досліджень і практик виділено декілька основних підходів, які сприяють розвитку професійної мовної компетентності здобувачів вищої освіти в міжкультурному середовищі. Одним із визначальних аспектів є впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес, адже використання

Таблиця 2

Основні труднощі міжкультурної комунікації

Тип бар'єра/стереотипу	Опис
Використання професійної лексики	Труднощі у вживанні специфічної лексики в професійному контексті
Інтерпретація граматичних структур	Неправильне розуміння та застосування граматичних норм
Володіння мовою	Недостатній рівень мовної підготовки для ефективної взаємодії
Невербальна поведінка	Неврахування особливостей невербальної комунікації, таких як жести, міміка, інтонація
Соціокультурні норми	Відмінності в соціальних та культурних традиціях
Загальні культурні стереотипи	Узагальнені уявлення про поведінку та звичаї інших культур
Ставлення до інших культур	Упередження або недовіра до представників інших культур

Джерело: сформовано авторами на основні даних [2; 4; 7; 8; 17]

мультимедійних платформ дає можливість моделювати реальні міжкультурні ситуації, що значно підвищує ефективність навчання. Досвід проведення соціокультурних тренінгів також підтверджує їхню ефективність у формуванні мовної компетентності. Здобувачі освіти, які пройшли тренінги, демонструють покращення навичок розуміння соціокультурних норм і традицій, що сприяє зниженню кількості комунікативних бар'єрів. Рекомендації для вдосконалення освітніх програм охоплюють комплексний підхід. По-перше, необхідно впроваджувати інтерактивні платформи для симуляції міжкультурних ситуацій. По-друге, доцільно організовувати регулярні тренінги для розвитку емпатії та толерантності в здобувачів вищої освіти. По-третє, розробка курсів професійного дискурсу з акцентом на соціокультурні аспекти має бути невіддільною частиною освітньої програми.

Таким чином, на рис. 2 відображено розроблені рекомендації щодо вдосконалення освітніх програм для підготовки спеціалістів, орієнтованих на ефективну міжкультурну комунікацію.

Сформовані рекомендації спрямовано на розвиток комунікативних навичок, необхідних для

успішної професійної діяльності в умовах глобалізації. Вони охоплюють упровадження сучасних технологій, адаптацію освітніх програм до культурного різноманіття та розвиток професійного дискурсу здобувачів вищої освіти, що є визначальними для підготовки конкурентоспроможних фахівців. Реалізація цих заходів дасть можливість випускникам успішно працювати в міжкультурному середовищі, що є важливим у сучасному глобалізованому світі.

Висновки. На основі аналізу теоретичних і практичних аспектів міжкультурної комунікації можна зробити висновок, що вона є визначальним елементом у формуванні професійної мовної компетентності. Розгляд основних теоретичних підходів дав можливість зрозуміти, що міжкультурна комунікація поєднує знання мовних норм із розумінням соціокультурних особливостей. Інтеграція цих компонентів в освітній процес сприяє формуванню конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно функціонувати в умовах глобального середовища.

Дослідження виявило кілька основних труднощів, які виникають у процесі міжкультурної взаємодії. Найважливішими з них є мовні та

Рис. 2. Рекомендації щодо вдосконалення освітніх програм для підготовки спеціалістів, орієнтованих на ефективну міжкультурну комунікацію

Джерело: авторська розробка

соціокультурні бар'єри, а також стереотипи, які впливають на якість комунікації. Наприклад, відмінності в невербальній поведінці або недостатнє розуміння культурних норм можуть спричинити непорозуміння між представниками різних культур. Подолання цих бар'єрів можливе через упровадження спеціалізованих програм, орієнтованих на розвиток соціокультурної компетентності.

Розроблені рекомендації щодо вдосконалення освітніх програм охоплюють три основні напрями. Перш за все, інтеграція ІКТ в освітній процес сприяє моделюванню реальних міжкультурних ситуацій, що підвищує ефективність навчання та сприяє розвитку комунікативних навичок. Соціокультурні тренінги слугують важливим засобом розвитку емпатії та толерантності, що допомагає долати культурні стереотипи. Також створення

спеціалізованих курсів, які охоплюють аналіз професійного дискурсу в міжкультурному контексті, забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти до реальних викликів у професійній діяльності. Запропоновані підходи сприяють формуванню лінгвокультурної компетентності, адаптованої до вимог сучасного глобалізованого світу.

Перспективи досліджень у цьому напрямі пов'язані з подальшим удосконаленням інтерактивних методик, таких як використання віртуальних середовищ та аналіз реальних кейсів міжкультурної комунікації. Це дасть можливість краще адаптувати освітні програми до потреб роботодавців і сприяти професійному успіху випускників. Таким чином, реалізація цих рекомендацій забезпечить високий рівень підготовки фахівців, орієнтованих на ефективну міжкультурну комунікацію.

Список літератури:

1. Більшість українців підтримують державну мовну політику. *УКРІНФОРМ*. 2021. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3234051-bilsist-ukrainciv-pidtrimuut-derzavnu-movnu-politiku.html> (дата звернення: 10.01.2025).
2. Боднар С. Роль ІКТ у процесі формування лінгвокультурної компетентності студентів мовних спеціальностей. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 1(19). С. 701–712. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/8908/8955> (дата звернення: 10.01.2025).
3. Кабаченко І., Артеменко Ю. Концептуальні засади формування мовної особистості майбутніх філологів-перекладачів. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Філологія*. 2024. № 3(13). С. 33–37. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/philology/article/view/4431/4741> (дата звернення: 10.01.2025).
4. Каніболоцька О. Вивчення «комунікативних бар'єрів» міжкультурної комунікації в процесі професійної підготовки студентів в університеті. *Наука і техніка сьогодні*. 2023. № 11(25). С. 431–440. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/article/view/6584/6618> (дата звернення: 10.01.2025).
5. Ковальова К., Баласанян О. Інтеграція професійно орієнтованих завдань у навчання української мови іноземних студентів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика». 2024. Вип. 79. Том 1. С. 243–247. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/79_2024/part_1/34.pdf (дата звернення: 10.01.2025).
6. Конєва М.З. Лінгвістична компетентність як важливий складник іншомовної комунікації майбутніх учителів іноземної мови. *Вчені записки ТНУ імені В.І.Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2020. Том 31(70). № 1. Ч. 3. С. 28–33. URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/1_2020/part_3/1-3_2020.pdf#page=36 (дата звернення: 10.01.2025).
7. Міжкультурна комунікація в університетському освітньому просторі: монографія / за ред. Н.І. Ушакової. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2019. 232 с. URL: https://archive.org/details/2019_20230120_20230120/mode/2up (дата звернення: 11.01.2025).
8. Ніколаєнко Ю.О. Соціокультурна компетентність майбутніх перекладачів у контексті міжкультурної комунікації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2021. № 51(3). С. 55–58. URL: http://vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v51/part_3/14.pdf (дата звернення: 11.01.2025).
9. Подоляк М.В. Аналіз поняття іншомовна професійна комунікативна компетентність у вітчизняному та зарубіжному науковому просторі. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2022. № 4. С. 36–44. URL: <http://www.academstudies.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/400/376> (дата звернення: 11.01.2025).
10. Психологічні аспекти розвитку міжкультурної комунікації: основні принципи та методи. ТОВ «Інформаційне Агентство «Факти. Аналітика. Коментарі. Тенденції». 2024. URL: <https://fact-news.com.ua/psixologichni-aspekti-rozvitku-mizhkulturnoi-komunikatsii-osnovni-printsipi-ta-metodi> (дата звернення: 10.01.2025).
11. Сафарян Ю.В., Жарікова Л.М. Формування вторинної мовної особистості учнів у процесі розвитку соціокультурної компетентності. *Науковий журнал «Інноваційна педагогіка»*. 2022. № 43. С. 12–17. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/42334/1/Yu_Safarian_L_Zharikova_IP_43_IPO.pdf (дата звернення: 11.01.2025).

12. Фоміна Л., Калініченко О. Мовленнєва компетентність у професійному контексті: особливості української мови. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»*. 2024. № 59. С. 75–80. URL: <http://filol.dspu.in.ua/index.php/filol/article/view/420/401> (дата звернення: 11.01.2025).
13. Development of Intercultural Communicative Competence in the Process of Teaching English to Future Interpreters / S. Dvorianchykova et al. *Arab World English Journal*. 2022. Vol. 13, no. 2. P. 50–60. URL: <https://doi.org/10.24093/awej/vol13no2.4> (date of access: 14.01.2025).
14. Hurskaya V. The Power of Virtual Reality to Improve Pronunciation in the Process of Learning English. *Академічні візії*. 2022. № 14. P. 1–10. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1483/1364> (date of access: 10.01.2025).
15. Hurskaya V. Virtual Environments as a Means of Enhancing the Efficiency of English Language Teaching for Learners. *Академічні візії*. 2022. № 13. P. 1–10. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1507/1375> (date of access: 10.01.2025).
16. Kovalenko O. V., Yepyk L. I., Yeromenko A. Y., Kashynska O. Y., Bezruchenkov Y. V. Training of the future tourist guides for intercultural communicative interaction within professional activity. *Linguistics and Culture Review*. 2021. Vol. 5. № S4. P. 729–746. URL: <https://lingcure.org/index.php/journal/article/view/1712/454> (date of access: 09.01.2025).
17. Kyrpychenko O., Pushchyna I., Kichuk Y., Shevchenko N., Luchaninova O., Koval V. Communicative competence development in teaching professional discourse in educational establishments. *International Journal of Modern Education & Computer Science*. 2021. Vol. 13. № 4. P. 16–27. URL: <https://www.mecs-press.org/ijmecs/ijmecs-v13-n4/IJMECS-V13-N4-2.pdf> (date of access: 09.01.2025).
18. Verkhovtsova O., Kutsenko O. Fostering language skills through verse. *Lingua Libera*. 2024. № 1. P. 7–14. URL: <https://www.lingua.in.ua/index.php/journal/article/view/2/1> (date of access: 09.01.2025).

Prus N. O., Zinchenko O. A., Lembik S. O. THE ROLE OF INTERCULTURAL COMMUNICATION IN THE FORMATION OF PROFESSIONAL LANGUAGE COMPETENCE

The article is devoted to the study of the role of intercultural communication in the formation of professional language competence of future specialists, in particular philologists, translators and teachers. The research methods included an analysis of scientific literature and a methodological approach that combines theoretical analysis and practical recommendations. The article reveals the main theoretical aspects of intercultural communication, covering the interaction of linguistic, sociocultural and psychological components. The impact of the integration of information and communication technologies, sociocultural trainings and specialized courses on the development of professional language competence is determined. It is found that the formation of this competence depends on the combination of language knowledge with an understanding of cultural norms and communicative strategies. The main difficulties of intercultural interaction are identified: language barriers, ignorance of the cultural context, prejudices and stereotypes. Integrated approaches to overcoming these problems are proposed, in particular through sociocultural trainings, the use of real cases and modern technologies that model the intercultural environment. Recommendations have been developed for improving educational programs aimed at the comprehensive integration of information and communication technologies, the development of empathy and tolerance, as well as the creation of courses focused on professional discourse. It is concluded that intercultural communication is a key element in the formation of professional language competence, which ensures the competitiveness of specialists in a globalized environment. Further research involves improving interactive teaching methods, such as the use of virtual environments and the analysis of real cases of intercultural communication, for more effective adaptation of applicants to the global professional environment.

Keywords: *intercultural communication, professional language competence, information and communication technologies, socio-cultural training, specialised courses, educational programmes, cultural adaptation.*